

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 10 0 U 005737 23 Uvp
Sarajevo, 18.08.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Danilović Edine, kao predsjednice vijeća, Mahić Samardžić Amele i Džerahović Emire, kao članova vijeća, te Pita Minele kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja P.A. iz K., protiv akta broj: FZ3/2/2-31-1-219-2/22 MB/OB: ... od 21.04.2022. godine, tuženog Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari ponovnog određivanja visine starosne penzije, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Livnu, broj: 10 0 U 005737 22 U od 08.02.2023. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 18.08.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Livnu, broj: 10 0 U 005737 22 U od 08.02.2023. godine, odbijena je kao neosnovana tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog organa, broj i datum navedenim u uvodu ove presude, kojim je odbijena kao neosnovana njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe HBŽ, broj: FZ 13/2-31-1-79046/21 od 15.02.2022. godine (MB:..., JMBG: ...). Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužitelja za ponovno određivanje starosne penzije.

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je osporio pravilnost pobijane presude zbog povrede Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. U zahtjevu ističe da je njegov zahtjev podнесен radi obračuna penzije od dana stupanja na snagu Izmjena i dopuna Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, a to je 18. novembra 2021. godine, a ne da se izvrši retroaktivni obračun penzije. Dalje ističe da navedenim Zakonom nije utvrđeno ko ima pravo na ponovni obračun penzije, nego samo novi iznosi bodova za posebni staž. Iz navedenih razloga se predlaže da ovaj sud preispita pobijanu presudu i provjeri da li se zasniva na zakonu.

U odgovoru na tužbu tuženi je predložio da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke odbije kao neosnovana.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podatcima iz spisa predmeta proizilazi da je rješenjem broj: FZ13/2-31-1-79046/21 od 22. 07. 2021. godine tužitelju priznato pravo na starosnu penziju počev od 12. 06.

2021. godine, sa obrazloženjem da je tužitelj na dan 12. 06. 2021. godine navršio 65 godina života, da ukupan penzioni staž do prestanka osiguranja iznosi 42 godine, 7 mjeseci i 19 dana, da staž osiguranja je ostvaren u periodu od 21. 11. 1977. godine do 11. 6. 2021. godine, iznosi 34 godine 1 mjesec i 7 dana, a poseban staž u dvostrukom trajanju ostvaren je u periodu od 18. 9. 1991. godine do 23. 12. 1995. godine, iznosi 8 godina 6 mjeseci i 12 dana, kao i da su bodovi osiguranika utvrđeni na osnovu staža osiguranja i na osnovu posebnog staža, na način da se svaka godina posebnog staža računa kao 0,5 svaki mjesec kao 0,041666, svaki dan kao 0,001388, sve u skladu sa članom 44. stav 5. i 6. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja odluke. Nakon toga je tužitelj 03.02.2022. godine podnio zahtjev za ponovno određivanje visine starosne mirovine u skladu sa Zakonom o izmjenama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH br. 90/21), a prvostepeni organ je odbio zahtjev, ističući da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 117. Zakona o PIO. Protiv navedenog prvostepenog rješenja od 15.02.2022. godine tužitelj je izjavio žalbu, koji je tuženi odbio uz obrazloženje da se odredba člana 44. stav 5. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ne može primjenjivati retroaktivno. Protiv osporenog rješenja tužitelj je tužbom pokrenuo upravni spor, pa je prvostepeni sud presudom od 08.02.2023. tužbu odbio, uz obrazloženje da su upravni organi pravilno riješili predmetnu upravnu stvar odbijajući zahtjev tužitelja za ponovni obračun penzije, jer je penzija pravilno obračunata u skladu sa Zakonom koji je bio na snazi u vrijeme donošenja odluke.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje ove upravne stvari, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, Članom 117. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18, 93/19-odлука US 90/21, 90/21, 19/22 i 42/23-odluka US) propisano je da korisniku starosne penzije, koji stekne status osiguranika u obveznom osiguranju nakon prestanka tog osiguranja, na njegov zahtjev će se odrediti novi iznos penzije po odredbama ovog zakona, pod uvjetom da je naknadno navršio najmanje 6 mjeseci osiguranja ili će se na njegov zahtjev uspostaviti isplata ranije priznate penzije.

Zakonom o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH br. 90/21) u članu 1. izmijenjen je član 44. stav 5. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18) pa se brojevi: „0,5“, „0,041666“ i „0,001388“, zamjenjuju brojevima: „1“, „0,083332“ i „0,002777“.

Polazeći od naprijed citiranih odredbi Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a pri tome imajući u vidu činjenicu da je tužitelj pravo na starosnu penziju, rješenjem od 22.07.2021. godine, ostvario na osnovu odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 13/18), koje rješenje nije osporavao, a koji Zakon je bio na snazi u vrijeme donošenja odluke, to su upravni organi, kao prvostepeni sud izveli pravilan zaključak da tužitelju ne pripada obračun penzije na način kako je to tražio u svom zahtjevu od 03.02.2022. godine.

Ovo iz razloga što je tužitelj podnio zahtjev za ponovno određivanje visine starosne penzije i to prema članu 44. stav 5. Zakonu o izmjenama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH br. 90/21) koji je stupio na snagu 18.11.2021. godine, a koja odredba se ne može primjenjivati retroaktivno obzirom da tužitelj već ostvaruje prava iz

penzijskog i invalidskog osiguranja. Pored toga, iz stanja spisa ne proizilazi ni da je tužitelj lice iz citiranog člana 117. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer iz činjenica i dokaza u spisu ne proizilazi da je tužitelj naknadno navršio najmanje šest mjeseci staža.

Prema tome, suprotno navodima zahtjeva, iz naprijed citiranih zakonskih odredbi, jasno slijedi zaključak da je tužitelj već korisnik starosne penzije (koji ima ostvaren i poseban staž) po rješenju od 22.07.2021. godine, koje nije osporavao, te da nema zakonskog osnova da se vrši ponovni obračun penzije na način kako to traži . Tužitelj proizvoljno interpretira odredbe izmijenjenog Zakona i pogrešno smatra da iz navedenog Zakona ne proizilazi ko ima pravo na ponovni obračun penzije.

Inače, prvostepeni sud je u svojoj odluci dao jasne, konkretne i argumentirane razloge za donesenu odluku, koje u cijelosti prihvata i ovaj sud, pa ih neće ponavljati.

Imajući u vidu naprijed izneseno, ovaj sud je i ostale navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Pita Minela, s.r.

Predsjednica vijeća
Danilović Edina, s.r.